

KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNEJ

Podstawa: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2007 w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. 2007 nr 215, poz. 1588), Rozporządzenia WE Nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 ws. REACH

Data ostatniej zmiany : 30.11.2007

1. IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI / PREPARATU I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

Dane dotyczące produktu

Nazwa handlowa produktu : Shell Universal-Reiniger A 151

· **przeznaczenie produktu :** rozpuszczalnik do różnych aplikacji technologicznych

Producent / Dostawca :

Hanf und Nelles Chemische Produkte

Tel.: ++49-(0)211/74085-0

Paul-Thomas-Str. 49 , 40589 Düsseldorf-Reisholz

„Castor” Unia Gospodarcza Sp. z o.o.

Tel.: ++48- (prefix) 32/206-80-20

Dział udzielający wyjaśnień : Hanf und Nelles - Düsseldorf oraz „Castor” Sp. z o.o. - Katowice

Konsultacje w przypadku nieszczęśliwego wypadku : jak wyżej lub najbliższy punkt informacji o zatruciach

Telefon alarmowy producenta :

++49-(0)211/74085-0

2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Nazwa zagrożenia :

Xn szkodliwy dla zdrowia

Szczególne wskazówki dotyczące zagrożenia dla człowieka i środowiska :

R 65 działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia

R 66 powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry

3. SKŁAD / INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Charakterystyka chemiczna :

- Mieszanina n-, izo- i cyklicznych węglowodorów alifatycznych i inhibitora korozji do ochrony czasowej

Synonimy : Shell Universal Cleaner A 151

Składniki niebezpieczne :

Nr CAS : 64742-48-9	Benzyzna ciężka obrabiana wodorem (ropa	Xn ; R65-66	80 - 95%
Nr WE : 265-150-3	naftowa); Niskowrząca frakcja naftowa		
Nr ind.: 649-327-00-6	obrabiana wodorem		

Zawartość benzenu w tym produkcie jest mniejsza niż 0,10%. W związku z tym znajduje w powyższej Karcie zastosowanie Nota P („... nie klasyfikuje się jako rakotwórczej ...”).

4. PIERWSZA POMOC

W przypadku wdychania produktu : Poszkodowanemu zapewnić dopływ świeżego powietrza , w przypadku bolesnych dolegliwości zasięgnąć konsultacji lekarskiej.

W przypadku kontaktu ze skórą : Miejsce kontaktu produktu ze skórą zmyć obfitym strumieniem wody z mydłem.

W przypadku przedłużającego się podrażnienia skóry zasięgnąć konsultacji lekarskiej.

W przypadku kontaktu produktu z oczami :

Przy otwartych powiekach przemywać oczy przez kilka minut pod wodą bieżącą. W przypadku kiedy dolegliwości nie ustępują zasięgnąć konsultacji lekarskiej.

W przypadku połknięcia

Nie prowokować wymiotów , natychmiast zasięgnąć pomocy lekarza.

Nie prowokować wymiotów – niebezpieczeństwo aspiracji

KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNEJ

Podstawa: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2007 w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. 2007 nr 215, poz. 1588), Rozporządzenia WE Nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 ws. REACH

Data ostatniej zmiany : 30.11.2007

Nazwa handlowa produktu : ***Shell Universal-Reiniger A 151***

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Właściwymi środkami gaszącymi są :

CO₂ , proszek gaśniczy lub strumień rozpylający wodny . Duże ogniska pożaru zwalczać za pomocą strumienia rozpylającego wody lub pianą odporną na alkohol.

Ze względów bezpieczeństwa nie właściwym jest środek gaszący : pełny strumień wodny.

Szczególne zagrożenie występuje ze strony samej substancji, jej produktów spalania lub powstających gazów.

Produkt może tworzyć wybuchowe mieszaniny z powietrzem.

Ze względu wysokiego ciśnienia pary w przypadku wzrostu temperatury występuje niebezpieczeństwo rozerwania naczyń.

Tlenek węgla i dwutlenek węgla.

Stosować specjalny sprzęt ochrony dróg oddechowych : założyć maskę gazową dla ochrony dróg oddechowych.

Inne informacje :

Znajdujące się w rejonie zagrożenia pojemniki schłodzić stosując rozpylony strumień wodny.

Środki gaśnicze skażone zbierać do osobnego zbiornika, zabrania się wpuszczania ich do sieci kanalizacji.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Środki ostrożności dotyczące ludzi :

Założyć sprzęt ochrony dróg oddechowych . Osoby nie chronione usunąć z miejsca wypadku.

Lokalizację odizolować od źródeł ognia.

Środki dotyczące środowiska :

Nie dopuścić aby produkt dostał się do sieci kanalizacji .

W przypadku kiedy produkt mimo wszystko dostanie się do zlewisk wodnych lub sieci kanalizacji należy fakt ten zgłosić we właściwych urzędach.

Czynności dotyczące czyszczenia / zbierania produktu

Zbierać stosując materiał wiążący płyn (piasek , krzemionka , lepiszcze uniwersalne , trociny)

Materiał skażony utylizować jak odpad zgodnie z pkt. 13 .

Zapewnić wystarczającą wentylację pomieszczenia .

Uwagi dodatkowe : Wskazówki dotyczące osobistego sprzętu ochronnego patrz rozdział 8.

7. POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJĄ / PREPARATEM I JEJ / JEGO MAGAZYNOWANIE

Uwagi dotyczące bezpiecznego stosowania

W miejscu stosowania zapewnić skuteczną wentylację / odciąg z miejsca pracy.

Unikać tworzenia się aerozolu preparatu.

Nie wdychać oparów preparatu.

Unikać kontaktu preparatu ze skórą i oczami .

Przestrzegać wartości maksymalnego dopuszczalnego stężenia w miejscu pracy (wartości MAK) i / lub innych wartości granicznych.

Uwagi dotyczące ochrony przeciwpożarowej i przed wybuchem.

Pary preparatu mogą tworzyć z powietrzem mieszaninę wybuchową .

W pojemniku opróżnionym powstawać mogą mieszaniny zapalne.

W otoczeniu pracy z preparatem nie palić i nie używać ognia.

Podjąć działania w celu zabezpieczenia przed powstawaniem ładunków elektrycznych.

KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNEJ

Podstawa: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2007 w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. 2007 nr 215, poz. 1588), Rozporządzenia WE Nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 ws. REACH

Data ostatniej zmiany : 30.11.2007

Nazwa handlowa produktu : ***Shell Universal-Reiniger A 151***

7. POESTĘPOWANIE Z SUBSTANCJĄ / PREPARATEM I JEJ / JEGO MAGAZYNOWANIE

Składowanie :

Wymagania dotyczące pomieszczeń do przechowywania i pojemników

Przestrzegać przepisów dotyczących ochrony wody.

Przestrzegać przepisów dotyczących cieczy palnych (VbF) dla klasy palności AIII.

Uwagi dotyczące składowania wspólnego z innymi materiałami : Przestrzegać przepisów dotyczących cieczy palnych (VbF).

Inne dane dotyczące warunków przechowywania:

Preparat przechowywać w dobrze zamkniętych pojemnikach , w miejscu chłodnym i suchym.

Chronić przed działaniem ciepła i bezpośredniego oddziaływania promieni słonecznych.

Pojemniki przechowywać w miejscu dobrze wentylowanym.

Klasa składowania :

Zgodnie z przepisami dotyczącymi cieczy palnych : klasa zagrożenia AIII.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Dodatkowe uwagi dotyczące technicznego wyposażenia urządzeń : bak innych uwag , patrz pkt.7.

Podlegające kontroli w miejscu pracy składniki wartości granicznych.

- brak

Dodatkowe uwagi : Za podstawę posłużyły obowiązujące w chwili wydania zapisy.

Sprzęt ochrony osobistej:

Ogólne zasady ochrony i higieny :

Preparat utrzymywać z dala od artykułów spożywczych , napoi i karmy .

Nie wdychać gazów , par i aerozoli.

Unikać kontaktu z oczami i ze skórą.

Przed przerwami i po zakończeniu pracy umyć ręce.

Ochrona dróg oddechowych :

W przypadku zachowania wartości granicznych stężeń w miejscu pracy (Wartości MAK) oraz innych wartości granicznych nie stawia się specjalnych wymagań .

Ochrona rąk:

Stosować rękawice ochronne odporne na działanie rozpuszczalników.

Materiał rękawiczek musi być nie przepuszczalny i odporny na preparat / substancję i mieszaniny.

Gatunek materiału rękawic : kauczuk nitrylowy.

Czas przenikania przez materiał wykonania rękawic :

Dokładny czas przenikania preparatu przez materiał rękawic ustalić należy u producenta i wartości tej dotrzymywać.

Ochrona oczu : Okulary ochronne.

Ochrona ciała : Odzież ochronna odporna na działania rozpuszczalników.

SUBSTANCJA NIE POSIADA USTALONYCH WARTOŚCI: NDS; NDSch; NDSP

- Dziennik Ustaw Nr 217 z dnia 27.XI.2002 – poz. 1833

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

Uwagi ogólne :

Postać produktu : ciecż

Barwa : bezbarwny

Zapach : parafinowy

KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNEJ

Podstawa: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2007 w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. 2007 nr 215, poz. 1588), Rozporządzenia WE Nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 ws. REACH

Data ostatniej zmiany : 30.11.2007

Nazwa handlowa produktu : ***Shell Universal-Reiniger A 151***

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

Zmiana stanu :

Temperatura wrzenia / zakres temperatur wrzenia :	184 – 305 °C
Temperatura zapłonu :	64°C
Temperatura samozapłonu (palenia się) :	230 °C
Zagrożenie wybuchowe :	produkt nie stwarza zagrożenia wybuchowego
Granice wybuchowości :	
- dolna	0,6 % obj.
- górna	5,9 % obj.
Ciśnienie par w temperaturze 20 °C :	0,6 hPa
Szybkość odparowania :	(nBuAc=1) = 0,07
Gęstość w temperaturze 15 °C :	783 kg/m ³
Rozpuszczalność w ... / mieszalność z ... wodzie :	nierozpuszczalny
Lepkość kinematyczna w temperaturze 25 °C :	1,65 mm ² /s

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Stabilność : substancja stabilna w warunkach normalnych

Substancje , których należy unikać : środki o silnym charakterze utleniającym., mocne kwasy

Niebezpieczne produkty rozkładu : nie są znane

Niebezpieczne reakcje : nie są znane

Nie dokładnie oczyszczone puste pojemniki po produkcji mogą zawierać reszki gazów pochodzących od produktu , które tworzą z powietrzem mieszanki wybuchowe

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Ostra toksyczność produktu :

Pierwotne działania podrażniające

Na skórze :

Dłuższy kontakt produktu ze skórą może wywoływać odtłuszczenie naskórka , skutkiem czego nastąpić może podrażnienie skóry.

Na oczach : Krótco czasowe , odwracalne działania podrażniające.

Uczulenie : Nie znane działanie uczuleniowe .

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Ogólne wskazówki : 1 Klasa zagrożenia wód (Klasyfikacja własna) : słabe zagrożenie dla środowiska wodnego

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Zalecenia :

Zabrania się utylizować wspólnie z odpadami domowymi.

Nie dopuścić do wprowadzania produktu do sieci kanalizacji.

KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNEJ

Podstawa: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2007 w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. 2007 nr 215, poz. 1588), Rozporządzenia WE Nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 ws. REACH

Data ostatniej zmiany : 30.11.2007

Nazwa handlowa produktu : ***Shell Universal-Reiniger A 151***

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Kod odpadu :

Numer kodu odpadu według klasyfikacji europejskiego katalogu odpadów z uwzględnieniem branży i procesu technologicznego

Opakowania nie myte:

Zalecenie : Utylizację przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Substancja nie jest sklasyfikowana jako niebezpieczna wg UN; IMO; ADR / RID oraz IATA/ICAO)

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Oznakowanie :

- zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 roku (Dz. U. Nr 173, poz.1679) w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych.

Składniki niebezpieczne :

Nr CAS : 64742-48-9	Benzyna ciężka obrabiana wodorem (ropa naftowa); Niskowrząca frakcja naftowa obrabiana wodorem		Xn ; R65-66	80 - 95%
Nr WE : 265-150-3				
Nr ind.: 649-327-00-6				

Symbol zagrożenia :

Xn szkodliwy dla zdrowia

Rodzaj zagrożenia dla człowieka i środowiska :

R 65 Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia
R 66 Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pęknięcie skóry

Warunki bezpiecznego stosowania :

S 23 Nie wdychać gazu / dymu / pary / rozpylonej cieczy
S 24 Unikać zanieczyszczenia skóry
S 62 W przypadku połknięcia nie wywoływać wymiotów.
Niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza i pokazać etykietę preparatu

Przepisy krajowe :

- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie karty charakterystyki (Dz.U. Nr 215, poz.1588)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 4 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. Nr 174, poz.1222)
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 28 września 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U. Nr 201, poz. 1674)

KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNEJ

Podstawa: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2007 w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. 2007 nr 215, poz. 1588), Rozporządzenia WE Nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 ws. REACH

Data ostatniej zmiany : 30.11.2007

Niniejsze rozporządzenie dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia załącznika I do dyrektywy Rady 67/548/EWG z dnia 27 czerwca 1967 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i oznakowania substancji niebezpiecznych (Dz. Urz. WE P 196 z 16.08.1967 r., s. 1) w brzmieniu określonym dyrektywami:

- 93/72/EWG (Dz. Urz. WE L 258 z 16.10.1993 r., s. 29),
 - 93/101/EWG (Dz. Urz. WE L 13 z 15.01.1994 r., s. 1),
 - 94/69/WE (Dz. Urz. WE L 381 z 31.12.1994 r., s. 1),
 - 96/54/WE (Dz. Urz. WE L 248 z 3.09.1996 r., s. 1),
 - 97/69/WE (Dz. Urz. WE L 343 z 13.12.1997 r., s. 19),
 - 98/73/WE (Dz. Urz. WE L 305 z 16.11.1998 r., s. 1),
 - 98/98/WE (Dz. Urz. WE L 355 z 30.12.1998 r., s. 1),
 - 2000/32/WE (Dz. Urz. WE L 136 z 8.06.2000 r., s. 1),
 - 2001/59/WE (Dz. Urz. WE L 225 z 21.08.2001 r., s. 1),
 - 2004/73/WE (Dz. Urz. WE L 152 z 30.04.2004 r., s. 1).
4. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 14 grudnia 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. Nr 2, poz. 8)
 5. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U. Nr 280, poz. 2771)
 6. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 2 września 2003 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U. Nr 199, poz. 1948)
 7. USTAWA z dnia 17 października 2003 r. o zmianie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 189, poz. 1852)
 8. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 2 września 2003 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 173, poz. 1679)
 9. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. Nr 171, poz. 1666)
 10. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 4 czerwca 2003 r. w sprawie oznaczania opakowań (Dz. U. Nr 105, poz. 994)
 11. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 17 stycznia 2003 r. w sprawie informacji o preparatach niebezpiecznych, dla których nie jest wymagane dostarczenie karty charakterystyki (Dz. U. Nr 19, poz. 170)
 12. USTAWA z dnia 19 grudnia 2002 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2003 r. Nr 7, poz. 78)
 13. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ z dnia 29 grudnia 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. (Dz. U. Nr 217, poz. 1833)
 14. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 14 sierpnia 2002 r. w sprawie obowiązku dostarczenia karty charakterystyki niektórych preparatów niezaklasyfikowanych jako niebezpieczne (Dz. U. Nr 142, poz. 1194)
 15. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 3 lipca 2002 r. w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego. (Dz. U. Nr 140, poz. 1171)
 16. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów. (Dz. U. Nr 112, poz. 1206)
 17. USTAWA z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych. (Dz. U. Nr 63, poz. 638)

KARTA CHARAKTERYSTYKI SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNEJ

Podstawa: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2007 w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. 2007 nr 215, poz. 1588), Rozporządzenia WE Nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 ws. REACH

Data ostatniej zmiany : 30.11.2007

18. USTAWA z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. (Dz. U. Nr 62, poz. 628)
19. USTAWA z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych. (Dz. U. Nr 11, poz. 84)
20. USTAWA z dnia 22 stycznia 2000 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów. (Dz. U. Nr 15, poz. 179)

Klasyfikacja według VbF : AIII (Rozporządzenie dotyczące cieczy palnych)
 Klasa zagrożenia wody :
 WGK 1 : słabe zagrożenie dla środowiska wodnego

16. INNE INFORMACJE

1. Powyższe informacje są opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i dotyczą produktu w postaci, w jakiej jest stosowany. Dane dotyczące tego produktu przedstawiono w celu uwzględnienia wymogów bezpieczeństwa, a nie zagwarantowania jego szczególnych właściwości.
2. W przypadku, gdy warunki stosowania produktu nie znajdują się pod kontrolą producenta, odpowiedzialność za bezpieczne stosowanie produktu, a w szczególności za przestrzeganie przepisów prawa, spada na użytkownika.
3. Niniejsza Karta Charakterystyki została uzupełniona i sprawdzona. Bazę wyjściową stanowiła Karta Charakterystyki dostarczona przez firmę Han fund Nelles Chemische Produkte z 26.01.2003 r. Przy sprawdzaniu i uzupełnianiu karty wykorzystano bazy danych HSDB, EINECS, ENLICS i obowiązujące w Polsce przepisy dotyczące substancji i preparatów chemicznych.
4. Informacja uzupełniająca : **Zawartość benzenu w tym produkcie jest mniejsza niż 0,10%. W związku z tym znajduje w powyższej Karcie zastosowanie Nota P („... nie klasyfikuje się jako rakotwórczej ...”).**
5. Informacje zawarte w tym dokumencie powinny być dostępne dla każdego, kto może zetknąć się z produktem.
6. Znaczenie symboli ostrzegawczych i określenie rodzaju zagrożenia występujące w punkcie 2 i 3

Xn szkodliwy dla zdrowia

R 65 Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia

R 66 Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pęknięcie skóry